

ВАР

Всеукраїнська
аграрна
рада

РЕФОРМА АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ:
ДОСЯГНЕННЯ, ПОРАЗКИ ТА
НОВІ ВИКЛИКИ

МИХАЙЛО СОКОЛОВ,

ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АГРАРНОЇ РАДИ,

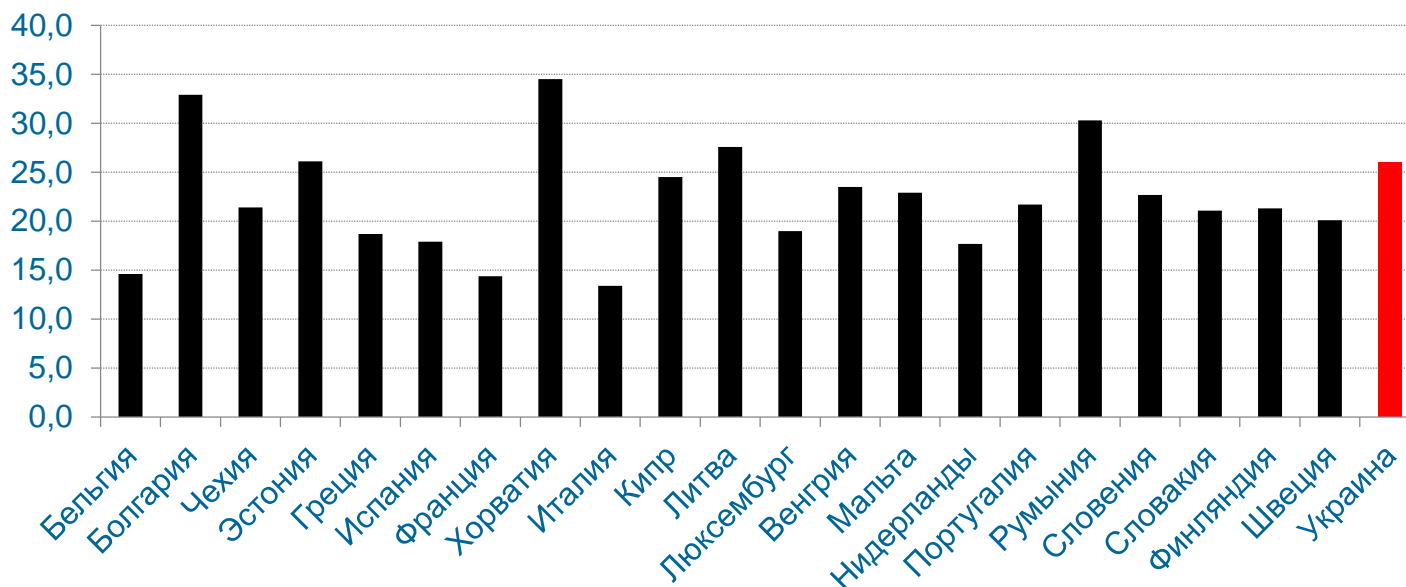
ПАРТНЕР "КЕСАРЕВ КОНСАЛТИНГ"

КЕСАРЕВ
— consulting —

ПДВ – ПОДАТОК №1

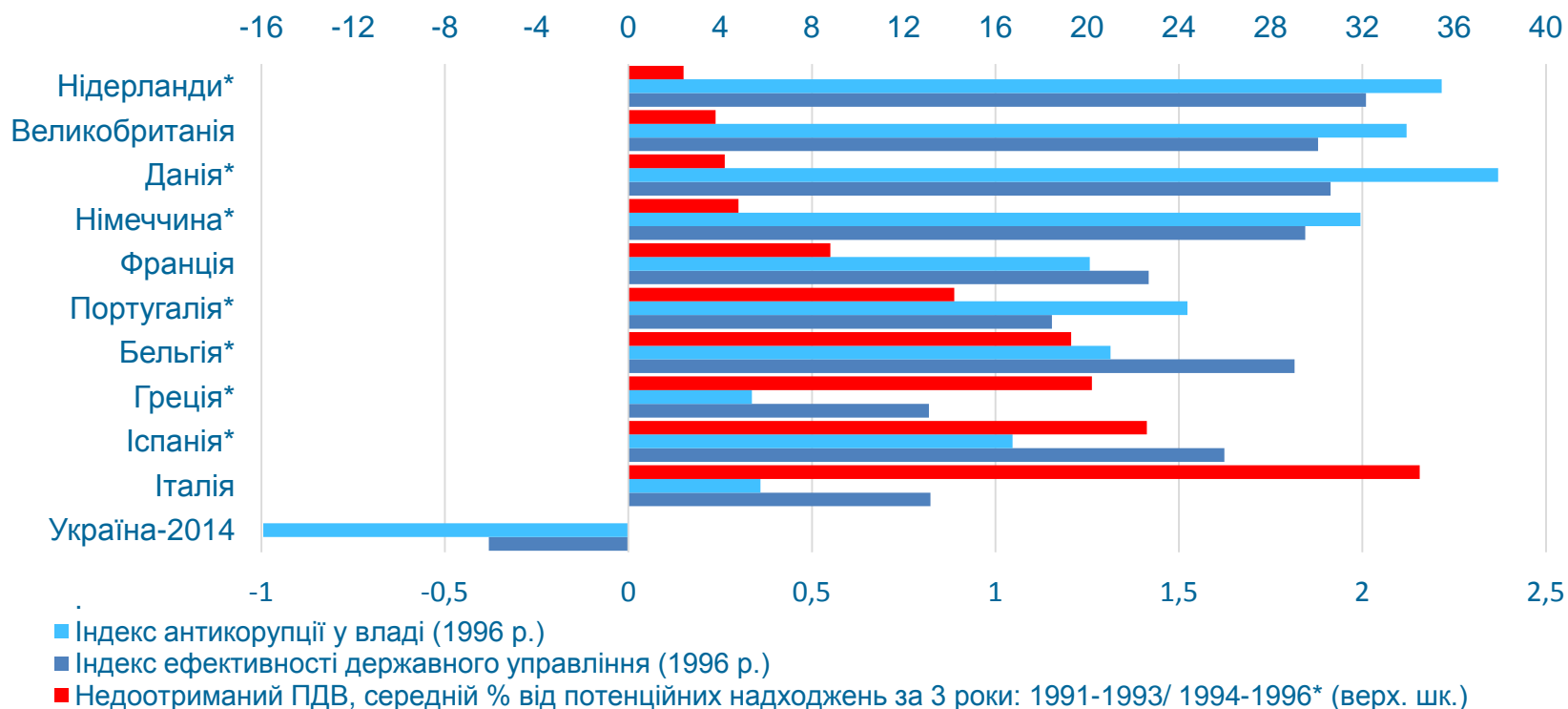
У європейських країнах на долю ПДВ, як правило, припадає найбільша частина державних доходів – фактично, це найголовніший податок у Європі. Україна не є виключенням: ПДВ дає понад 25% від сукупних державних доходів України (включаючи державний та місцевий бюджети, а також соціальні фонди).

Доля ПДВ у сукупних державних доходах, %

РОЗКРАДАННЯ ПДВ ТА РОЗВИТОК ДЕРЖАПАРАТУ

Порівняння втрат ПДВ, якості держуправління та антикорупції

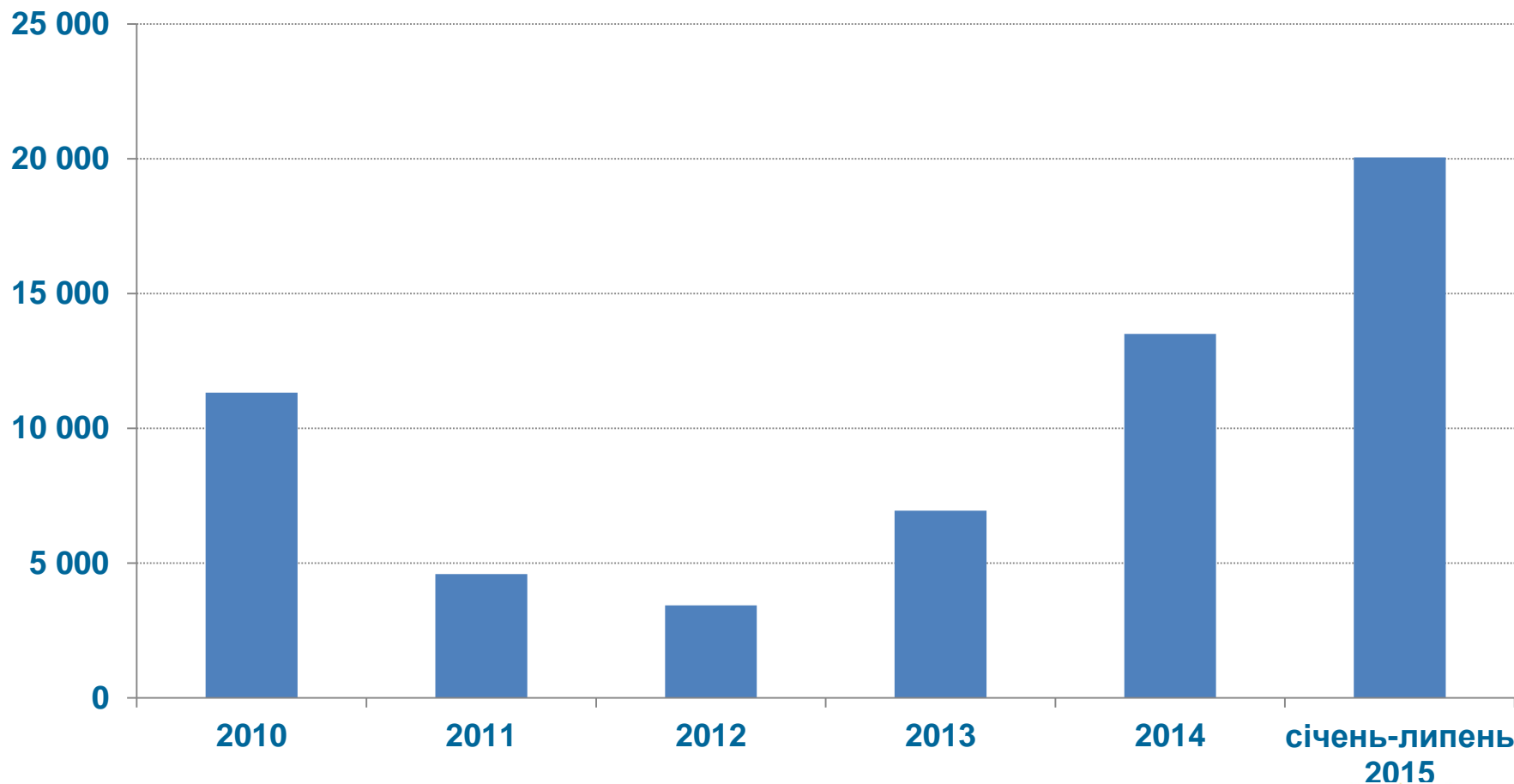

Джерела: дані МВФ, Індекс Світового Банку. Дані по Україні вказані за 2014 р.

Як правило, у країнах з ефективним державним апаратом обсяги втрат ПДВ мінімальні та, відповідно, навпаки: чим гірша якість державного управління, тим більше розкрадань ПДВ.

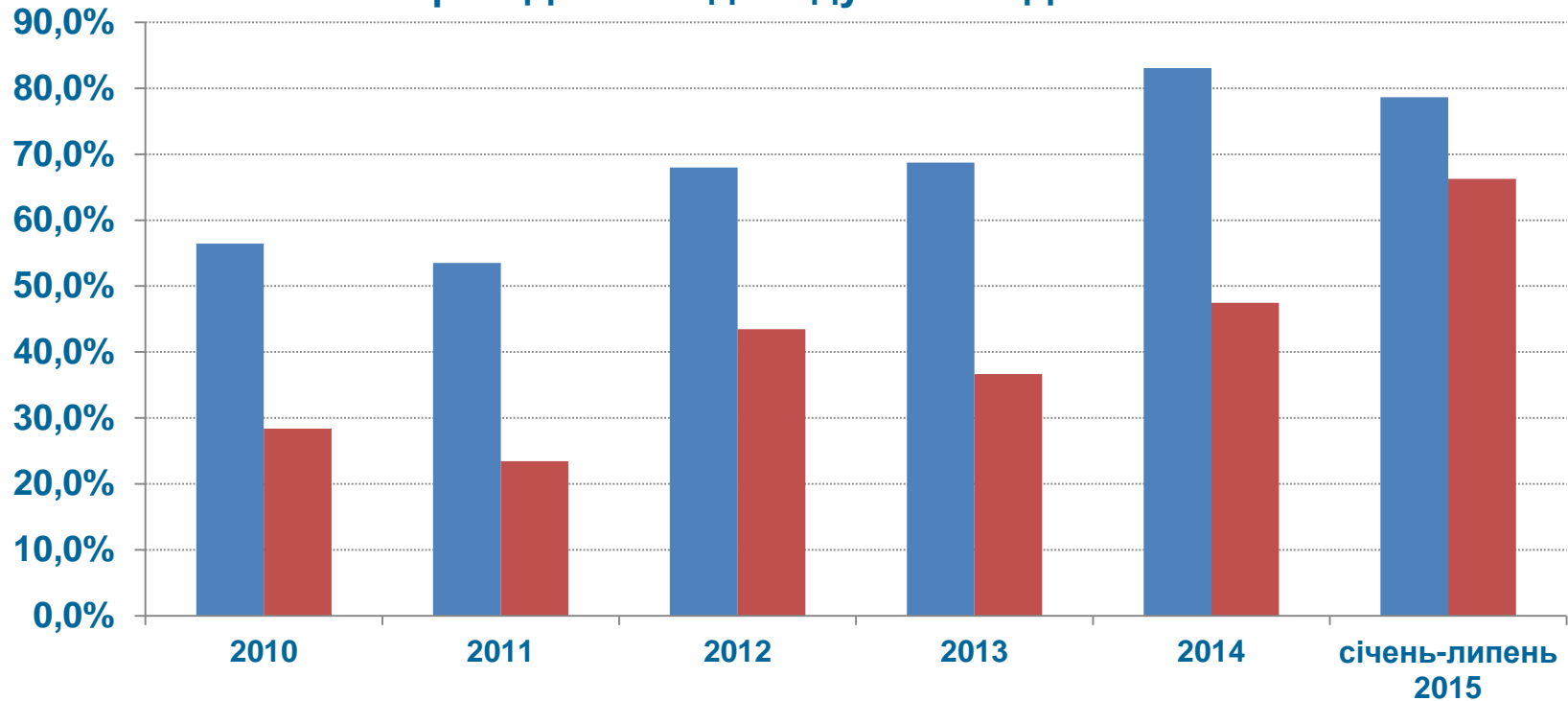
ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ

Заборгованість з відшкодування ПДВ на кінець року, млн. грн.

ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ

Спори з ДФС із відшкодування ПДВ

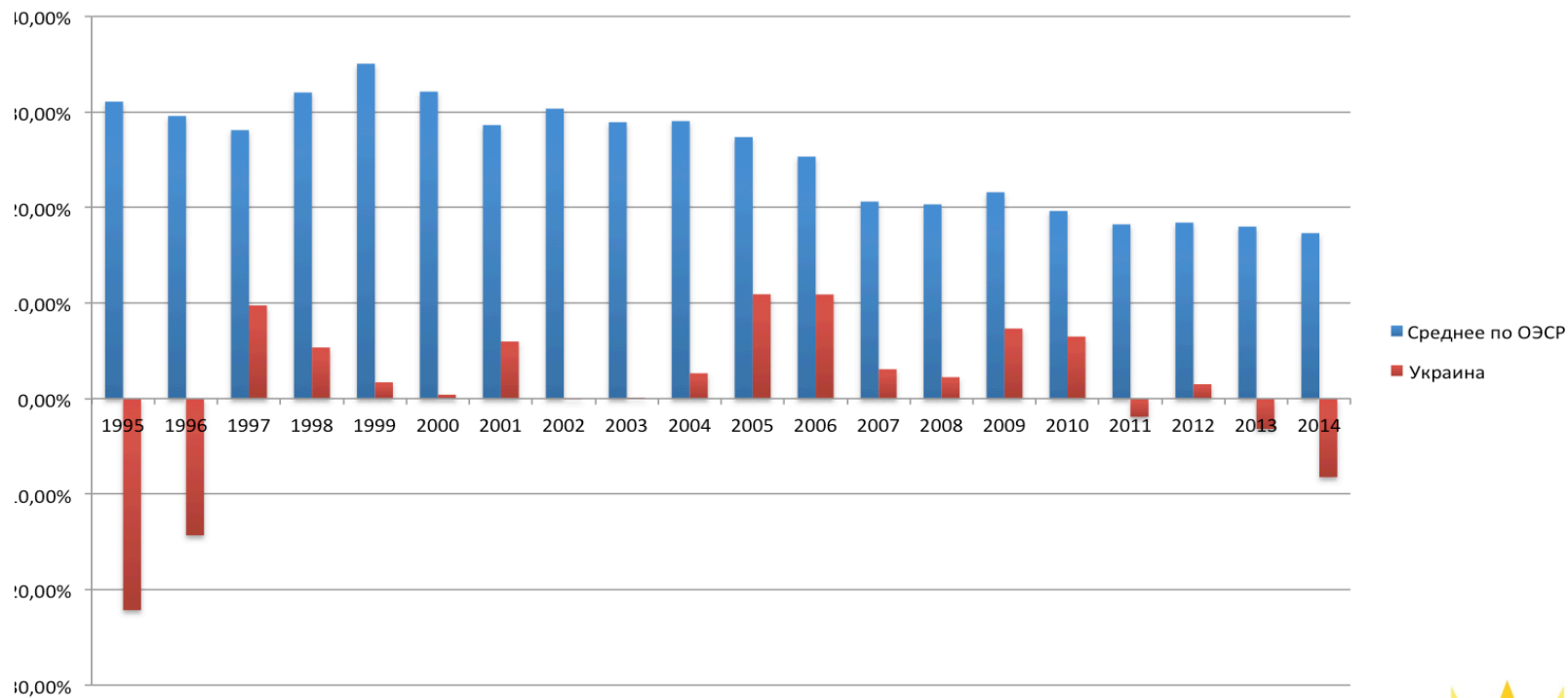

- Частка справ, виграних платниками податків, у загальній кількості справ
- Частка суми, виграної платниками податків, у загальній сумі, що розглядалася у судах

Спецрежим ПДВ: Держпідтримка чи компенсація неподаткового тягара?

2014 рік. Спецрежим ПДВ, ФСП та додатковий неподатковий тягар = загальна система оподаткування + 8% податку з обороту

Доля господдержки (PSE) в стоимости выпускаемой аграрной продукции

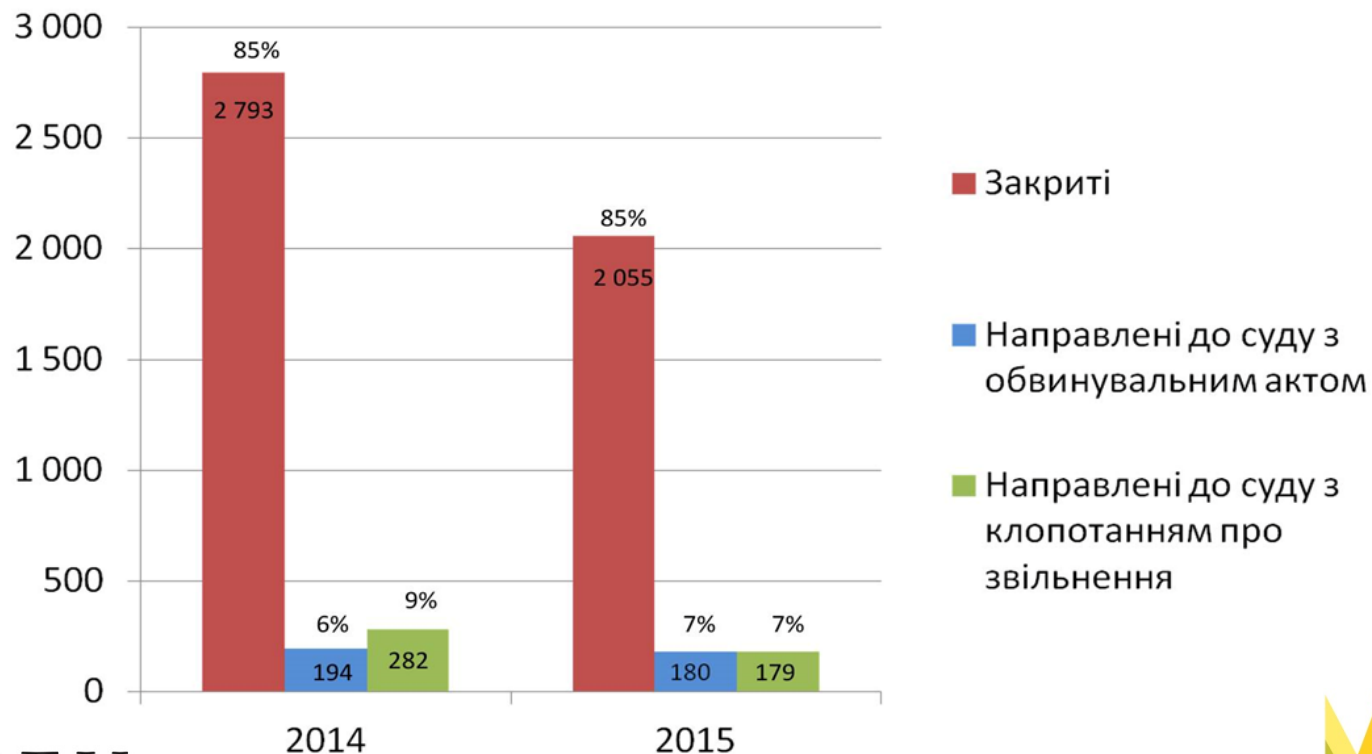

Дані ОЕСР

Порушення кримінальних справ для тиску на платників податків та вимагання хабарів

http://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=110381&libid=100820&c=edit&c=fo#

З закінчених досудових розслідувань за статтею 212 Кримінального кодексу України:

Стаття 212. Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів

1. Умисне ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів, що входять в систему оподаткування, введених у встановленому законом порядку, вчинене службовою особою підприємства, установи, організації, незалежно від форми власності або особою, що займається підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи чи будь-якою іншою особою, яка зобов'язана їх сплачувати, якщо ці діяння призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів у значних розмірах...

ПЗУ № 3357 (Южаніна)

- Запровадження публічного реєстру заяв на відшкодування ПДВ і здійснення відшкодування в порядку черговості їх реєстрації
- Видалено норму про скасування податкового кредиту в разі порушення інструкції з реєстрації податкових накладних
- Видалено норму про анулювання свідоцтва платника ПДВ в разі незнаходження його за юридичною адресою
- Збереження спеціального режиму ПДВ для тваринництва
- Імплементация принципу персональної відповідальності платника податку (відповідно до практики ЄСПЛ):
  - податкова накладна, зареєстрована в ЄРПН, є достатньою підставою для формування податкового кредиту і не потребує будь-яких інших підтверджень
  - відповідний кредит може бути “знято” лише у випадку якщо наявна помилка в ІПН платника або кредит сформовано по операціях, що не підлягають оподаткуванню (звільнені від оподаткування).

ПЗУ № 3688 – Досягнення

- Поява публічного реєстру на відшкодування експортного ПДВ
- Відшкодування ПДВ в порядку черги поданих заявок (не зважаючи на 2 групи претендентів на відшкодування)
- Видалено норму про скасування податкового кредиту в разі порушення інструкції з реєстрації податкових накладних
- Видалено норму про анулювання свідоцтва платника ПДВ в разі незнаходження його за юридичною адресою
- Додано норму, що податкова накладна з помилками, які не заважають ідентифікувати операцію, дає право на податковий кредит
- 80% спецрежиму ПДВ для ВРХ

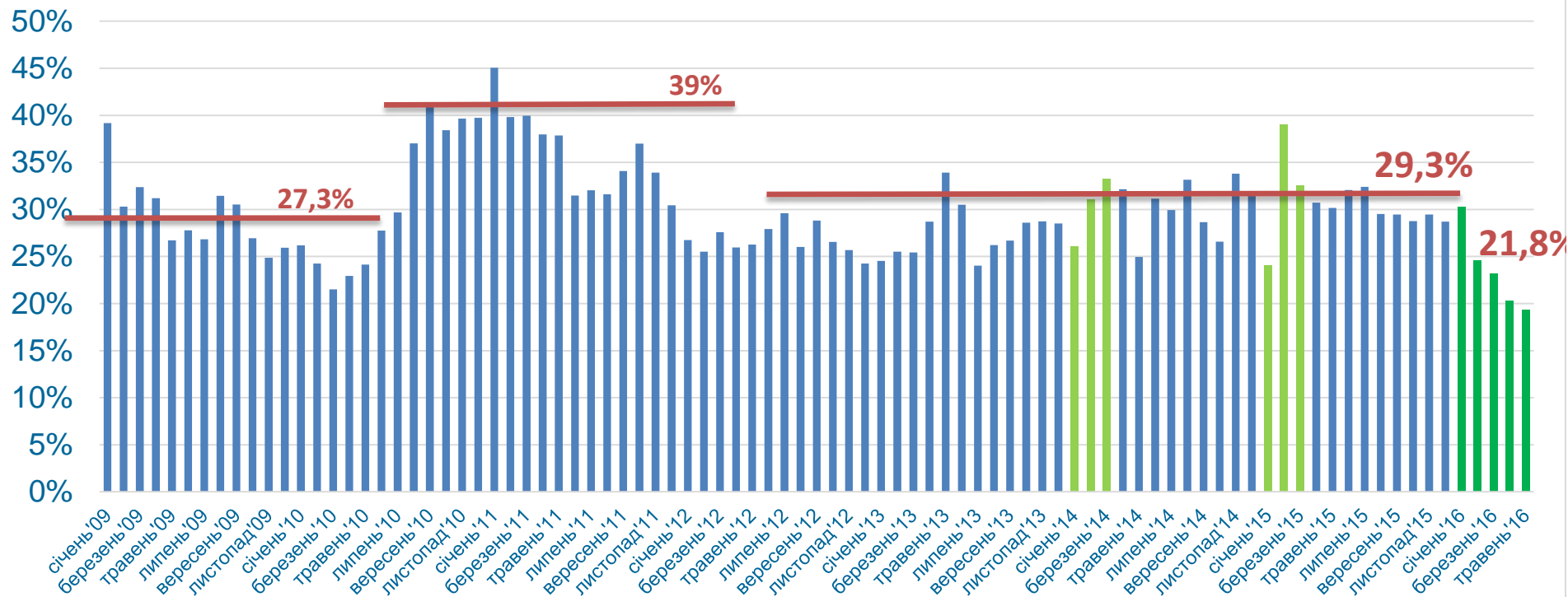
ПЗУ №3688 – Провали

- Створення ДВОХ реєстрів заяв на відшкодування ПДВ замість одного: для “автоматників” і для всіх інших
- Збереження можливості скасовувати податковий кредит за податковою накладною, зареєстрованою у ЄРПН, якщо допущені в ній помилки, на думку ДФС, не дозволяють ідентифікувати операцію
- Створення складної системи розщеплення податкового кредиту між різними видами діяльності

СКІЛЬКИ КОШТУЄ НЕПОВЕРНЕННЯ ПДВ?

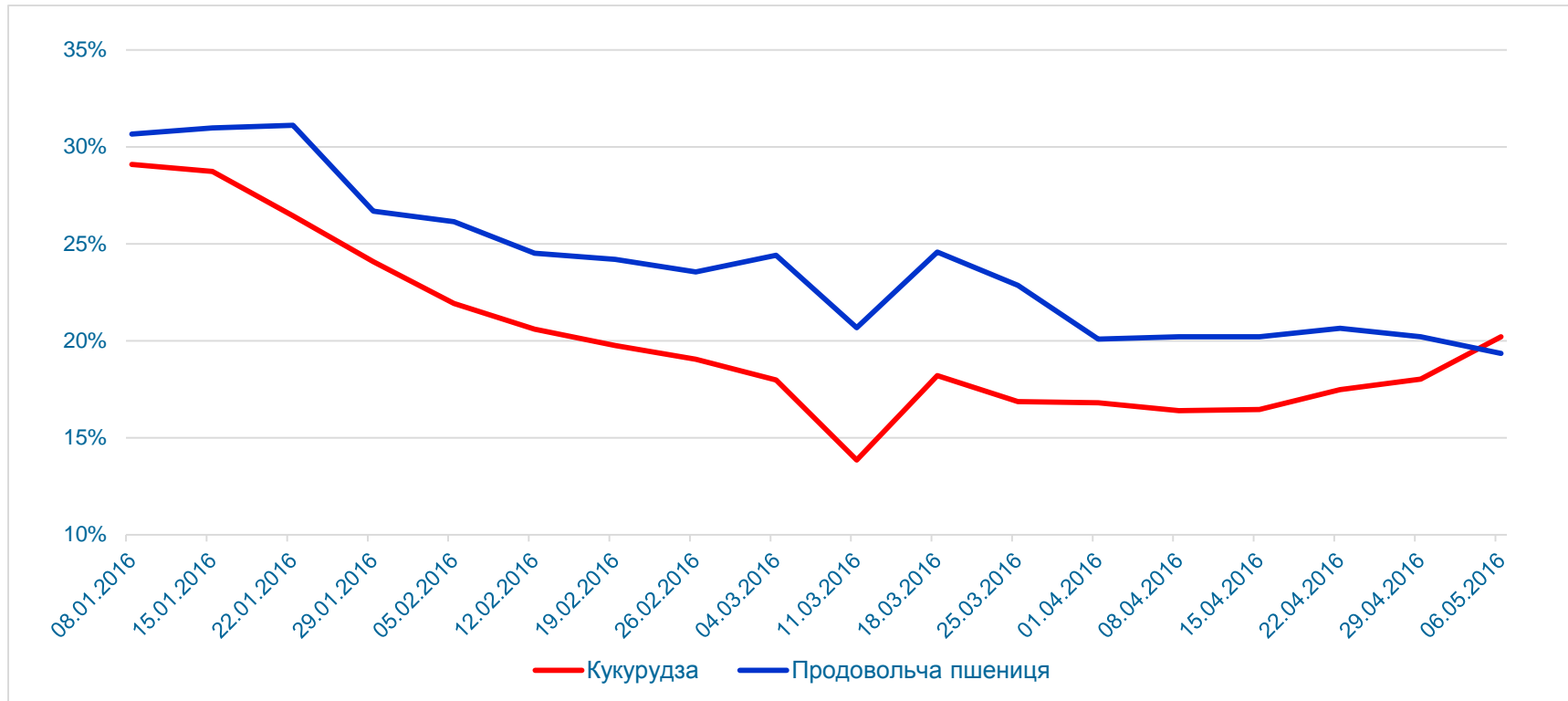
Ціни на продовольчу пшеницю 2009-2016

Розрив між ціною CPT-порт і FOB відносно ціни FOB

СКІЛЬКИ КОШТУЄ КОРУПЦІЯ?

Розрив між експортною та закупівельною внутрішньою цінами без ПДВ

**Поточна ціна корупції ~ 5% від виручки
або ~ 33% від заявлених до відшкодування сум**

Невиконання ДФС вимог Податкового кодексу України щодо реєстрів заяв про повернення ПДВ

- 6 позицій, публікацію яких вимагає стаття 200 Податкового кодексу України, відсутні;
- водночас наявна позиція:
  - Дата надіслання платнику податку територіальним органом ДФС повідомлення про відмову у прийнятті податкової декларації або уточнюючого розрахунку;
  - та дата рішення про невідповідність критеріям, зазначеним у пункті 200.19 Кодексу, публікацію яких не передбачено ПК.

Результат:

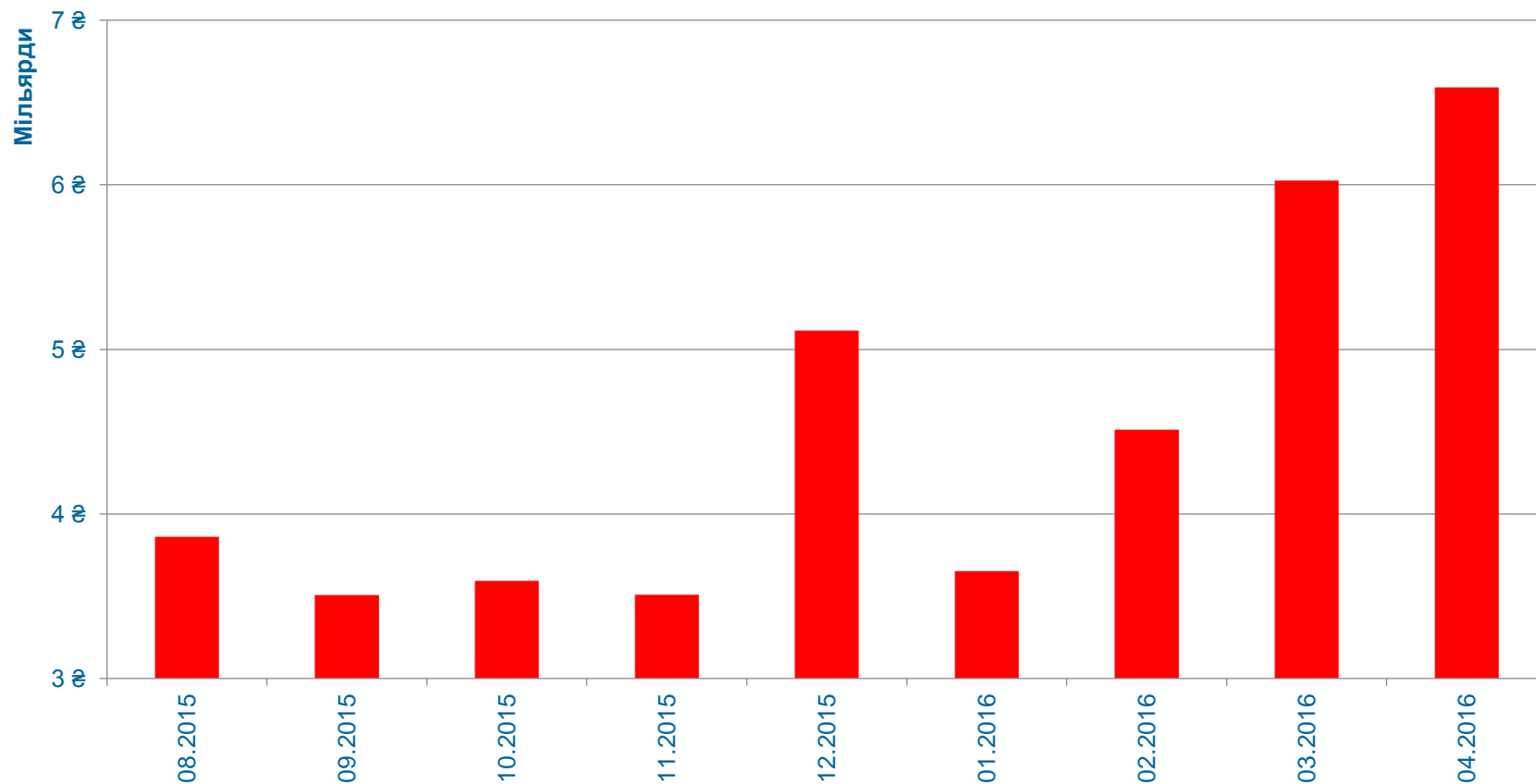
Виявити, чи дотримується ДФС вимог Податкового кодексу України стосовно процедури та черговості відшкодування, практично неможливо.

Дані з реєстрів заяв про повернення ПДВ, що повинні бути опубліковані (стаття 200 Податкового кодексу України)

- назва платника податку та його індивідуальний податковий номер;
- дата подання заяви на бюджетне відшкодування на рахунок платника у банку, поданої у складі податкової декларації або уточнюючого розрахунку (за умови їх подання);
- сума податку, заявленого до бюджетного відшкодування на рахунок платника у банку, зазначена у кожній заяві, поданій у складі податкової декларації або уточнюючого розрахунку (за умови їх подання);
- дата узгодження контролюючим органом суми бюджетного відшкодування за кожною заявою;
- дата висновку, направленого до органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, із зазначенням суми, що підлягає бюджетному відшкодуванню;
- дата та номер податкового повідомлення-рішення та сума бюджетного відшкодування за кожною заявою з урахуванням (у разі подання) уточнюючого розрахунку, неузгоджена контролюючим органом;
- дата початку оскарження податкового повідомлення-рішення та сума бюджетного відшкодування, що оскаржується;
- дата закінчення оскарження податкового повідомлення-рішення та сума бюджетного відшкодування, узгоджена за результатами оскарження;
- дата та сума повернення бюджетного відшкодування на рахунок платника у банку.

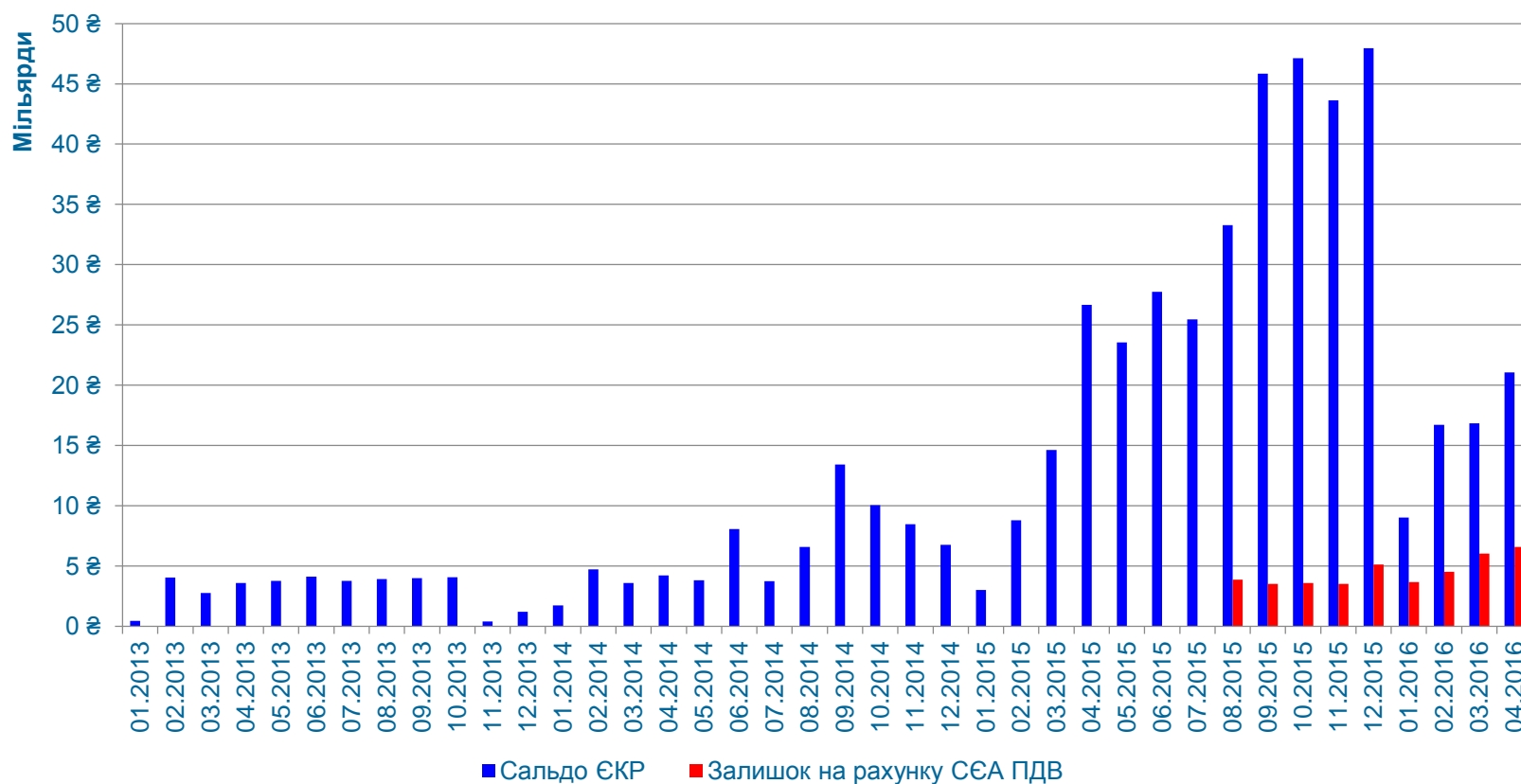
Заморожування обігових коштів у СЄА ПДВ

Залишок коштів на рахунку СЄА ПДВ

Сальдо ЄКР та залишок на рахунку СЄА ПДВ

Шрапнельне зняття податкового кредиту

Постанова ВСУ у справі Фоззі-Фуд

<http://jurliga.ligazakon.ua/news/2015/11/11/137016.htm>

- Використання органами ДФС вироків про затвердження угоди про визнання винуватості за ст. 205, 212, 212-2, 356, 366 КК України у якості доказу нереальності операцій добросовісних платників податків.
- Зняття податкового кредиту контрагентам «фіктивного підприємства» без можливості оскаржити дане рішення у суді.

ПЗУ №3848 (Журжій)

- Скасування “обов'язкової максимальної суми відшкодування ПДВ з бюджету” (ліміту на відшкодування ПДВ із бюджету), як це і передбачено у проекті Меморандуму про економічну і фінансову політику між Україною та МВФ
- Створення окремого кореспондентського рахунку Казначейства для сальдування ПДВ, зарахування на ЄКР (до бюджету) лише чистого ПДВ: всіх сплачених зобов'язань за вирахуванням всього ПДВ, що підлягає відшкодуванню відповідно до даних публічного реєстру заяв на відшкодування ПДВ

ПЗУ №3810 (Острікова)

- Запровадження єдиного публічного реєстру заяв на відшкодування ПДВ замість двох
- Імплементация принципу персональної відповідальності платника податку (відповідно до практики ЄСПЛ):
  - податкова накладна, зареєстрована в ЄРПН, є достатньою підставою для формування податкового кредиту і не потребує будь-яких інших підтверджень
  - відповідний кредит може бути “знято” лише у випадку якщо наявна помилка в ІПН платника або кредит сформовано по операціях, що не підлягають оподаткуванню (звільнені від оподаткування)
- Введення мораторію на застосування фінансових санкцій до суб'єктів спеціального режиму ПДВ за допущення помилок у поданих ними податкових деклараціях у 2016 році

Перспективні задачі

- **Вирішення проблеми вимивання коштів: подвійний овердрафт чи відміна депонування.**
- **Імплементация нової системи держпідтримки тваринництва та овочеводства.**
- **Примушення ДФС дотримуватись статті 200 ПКУ.**
- **Вирішення проблеми розриву договору на ЕЦП**
- **Доопрацювання і ухвалення ПЗУ №3448,**
  - **Вирішення проблеми «шрапнельного» зняття податкового кредиту;**
  - **Ухилення від сплати податків виникає лише у випадку несплати узгоджених податкових зобов'язань у встановлений законом термін**

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

МИХАЙЛО СОКОЛОВ,

**Заступник Голови Всеукраїнської Аграрної Ради
Партнер “Кесарев Консалтинг”**

KESAREV
— consulting —

ВАР

Всеукраїнська
аграрна
рада